

DE KOP VAN JUT

Bij toeval – zie elders in dit blad – kwamen wij in het bezit van enkele opmerkelijke portretten, vervaardigd door de bekende Haagse fotograaf C.P. Wollrabe Sr., destijds gevestigd in de Boekhorststraat.

Het betreft portretten van een zekere Hendrik Jacobus Jut, geb. Den Haag 19.7.1851, van zijn vrouw Christina Goedvolk uit Delft, van Maximiliana Theodora ten Cate, weduwe van Johannes van der Kouwen, wonende aan de Bogt van Guinea 25 alhier, en van haar dienstbode Helena Beelo.

Uit onderzoek blijkt dat Hendrik Jut en Christina Goedvolk elkaar leerden kennen tijdens het badseizoen van 1872, waar hij kelner was bij het Groot Stedelijk Badhuis te Scheveningen.

Kort hierna ging Christina als dienstbode aan de slag bij de schatrijke weduwe Van der Kouwen. Christina was inmiddels zwanger, doch zij hadden geen geld om te trouwen. Jut leende daarop van zijn moeder tien gulden en kocht daarvan twee pistolen en een dolk.

Om kort te gaan, men beraadde een moord op de rijke weduwe en terloops werd ook de dienstbode gedood.

Dit alles geschiedde op 13 december 1872.

Maar het recht kreeg gelukkig zijn loop. Christina werd ter gerechtszitting van 6.5.1876 veroordeeld tot twaalf jaar tuchthuis in Gorinchem, terwijl Jut wegens een dubbele moord levenslang kreeg. Hij verbleef onder nummer 4782 in de strafgevangenis van Leeuwarden, waar hij op 12 januari 1878 overleed, oud 27 jaar.

Zijn stoffelijk overschot verhuisde naar het anatomisch laboratorium van Groningen, als studiemateriaal voor de anatomische lessen van de universiteit.

Nu komt het: de kop van Jut – op sterk water – werd in 1951 door nazaten van de betreffende patholoog-anatoom aan het Leyenburgziekenhuis te Den Haag geschonken.

Uit het voorgaande moge blijken dat elke foto zo z'n geschiedenis heeft.

Hendrik Jut

Christina Goedvolk

Helena Beelo

De weduwe van der Kouwen

DE KOP VAN JUT' & VERVOLGBIJDRAGEN VAN ONZE LEDEN

Op het artikel van onze redactie in GENS HAGA (2000 - nr. 1, vermeld op blz. 7) met de titel 'DE KOP VAN JUT' kwamen allerlei reacties; dat betekende wederom unieke waardevolle genealogische bijdragen voor ons blad.

Sedert de moordzaak Jut in de negentiende eeuw, zijn veel artikelen daarover geplaatst in de plaatselijke en landelijke pers. Bovendien werd deze moordzaak zelfs bij het volkstoneel tot en met de arrestatie van het echtpaar Jut - Goedvolk in vroeger eeuwen nagespeeld en op schrift gezet.

Het Haags Gemeentearchief heeft overigens een groot deel van de verzameling foto's in de computer ingevoerd, zodat men deze kan raadplegen via de studiezaalcomputers (zoals alfabetisch op naam van de fotografen, bijv. de fotocollectie: Wollrabe).

Genealogisch onderzoek via internet is tevens een bron van informatie gebleken met betrekking tot de moordzaak Jut. Bij het zoek-/trefwoord Jut op internet zijn namelijk belangrijke juridische gegevens over de zaak Jut aanwezig; terwijl de 'digitale stamboom' van het Gemeentearchief Delft genealogische bronnen (burgerlijke stand & doop-, trouw- en begrafenisgegevens) bevat, o.a. van de familie Goedvolk.

HENRI GEORG BECHT (1823 - 1881), CHIRURGIJN TE DEN HAAG door J. Roskes

Onze redactie ontving een drietal bijdragen van de heer Roskes.

1e) Een artikel uit de Stadskrant [een tweewekelijkse uitgave van de Gemeente Den Haag] van 25 maart 1996, getiteld Kop van Jut : 'De stadshuizen zijn een variant op de eengezinswoning. Ze bieden voldoende ruimte voor een gezin, maar lenen zich ook voor werken aan huis. De begane grond kan dan worden ingericht als kantoor. Deze woningen komen aan de kant van het Huygenspark en het ovaalvormige binnenhof.

De straat die daar ontstaat krijgt de historische naam 'Bocht van Guinea'. Dit was de oorspronkelijke naam van het Huygenspark, maar werd in 1873 op verzoek van de bewoners veranderd. Dit gebeurde nadat een weduwe en haar dienstmeisje er werden vermoord door ene Jut. Jut is door zijn daad onsterfelijk geworden op de kermis waar de attractie 'de Kop van Jut' nog vele bezoekers trekt.'

2e) Een publicatie getiteld: 'De moordgeschiedenis en het spiritisme' / auteur H.G. Becht, Heel- en Verloskundige en Gemeente-Heelmeester, te 's-Gravenhage [door den Heer Officier van Justitie, te 's Hage, belast geweest met de gerechtelijke lijkschouwing der beide slachtoffers] (uitg.: G. Theod. Bom, Amsterdam, 1873).

Daaruit volgt een selectie in onderstaand artikel van de heer J. Roskes.

Mijn overgrootvader van moederskant, de chirurgijn Henri George Becht (1823-1881), schreef naar aanleiding van de moord in 1872 aan de Bogt van Guinea, in het boekje 'De moordgeschiedenis en het spiritisme':

" Het was Zondagmorgen, 15 December. Het klokkengelui riep de menigte van alle zijden tot gemeenschappelijk gebed en lofgezing. . . Mij wachtte een andere taak! Reeds vroeg in den morgen werd ik door den heer Officier van Justitie verzocht, om ten 11 ure des voormiddags, de gerechtelijk-geneeskundige schouwing te doen van twee lijken, in bloed badende gevonden in het huis aan de Bocht van Guinea, No.25, alhier. Volgens nader bericht, waren het die van Mevr. de Wed. van der Kouwen, geb. ten Cate, en van Leentje Beeloo, hare dienstmaagd. Het praatje, waarmee mijn koeranten-brenger me, den vorigen avond, ten half elf, volgens

mijn uitlegging had willen paaien, om zijn uur telaat komen te vergoelijken, _ hij had, onder duizenden menschen, voor de noodlottige woning blijven. . . kijken _ was dus waarheid! Er waren in dezen tijd, in deze maatschappij, in deze gemeente twee menschen vermoord! . . . Maar, mijn God! was dan zoo iets maar zoo voetstoots te gelooven? . . . Men ziet het ! . . . wij ongeloovigen reizen veelal met de nachtschuit !

Toen ik de drempel van dat huis betrad, overviel mij eene huivering; meer nog, toen ik het vreeselijk schouwspel zelf onder de oogen kreeg. Versta mij wel, lezer !

Dat was geen aarzelen of terugdeinzen voor de taak, die ik daar te vervullen had.

(.....) Daar lagen ze, de beide slachtoffers der vervloekte hebzucht, afzichtelijk met bloed beborst, nog in de houding, die de doodstrijd ze had gegeven, te midden van de sprekende en toch stomme getuigen, die op den grond verstrooid, of aan den muur hangende, dien strijd hadden aanschouwd, die een grijze weduwe haar rustigen ouden dag, eene jonge schoone vrouw hare, . . . God weet hoe lachende toekomst had vernietigd !

Maar de bijzonderheden dier afschuwelijke worsteling wil ik ten tweede male niet neerschrijven. Die ze kennen wil, zal ze spoediger, of later kunnen vernemen uit het proces-verbaal, of visum repertum der lijkschouwing, door mij, in vereeniging met mijn ambtgenoot, den rechter in handen gesteld. Mijn ambtelijke bezigheid was daarmee afgeloopen, tot dat deze het noodig zal oordelen, onze diensten weder te eischen, in naam der wet. "

3e) De inzender, hieronder vermeld bij Julius Roskes, heeft de volgende stamreeks bijgevoegd waaruit zijn verwantschap blijkt met genoemde chirurgijn:

- I Jacob Georg Hieronymus Becht (1798 - 1885)
getrouwd in 1822 met Adriana Jacoba Stammeler (1798 - 1869)
- II Henri Georg Becht, chirurgijn (1823 - 1881)
getrouwd in 1851 met Julie Anna Catharina Persoon (1826 - 1906)
- III Adriana Magdalena Becht (1861 - 1950)
getrouwd in 1881 met Franciscus Anthonius Dirksen (1856 - 1921)
- IV Catharina Julia Dirksen (1885 - 1967)
getrouwd in 1911 met Daniël Roskes (1884 - 1958)
- V Julius Roskes (1915 -)
getrouwd in 1948 met Gezina Anthonia Theodora Jeukens (1925 -).

PARENTEEL VAN ABRAHAM JUT

door C.F.H. Morra c.s.

I.1 Abraham Jut, geboren op 17 maart 1751.

Gehuwd met Digna Huisen, geboren in 1751.

Uit dit huwelijk:

1. Willemina Jut, gedoopt Den Haag 31 januari 1763 (Luthers?, doopgetuige Willemina Burgers), overleden Den Haag 22 september 1773 op 10-jarige leeftijd.
2. Willem Jut (zie II.2.)
3. Jacobus Jut, gedoopt Den Haag 31 juli 1776 (Ned.Herv., getuige Catrina de Graat).

II.2 Willem Jut, metselaar, geboren Den Haag 8 mei 1771, gedoopt aldaar 8 mei 1771 (Ned.Herv., doopgetuige Wilhelmina Burgert), overleden Den Haag 16 oktober 1830 op 59-jarige leeftijd.

Ondertrouwd te Den Haag 5 oktober 1794, gehuwd voor de kerk (Ned.Herv., 'Nieuwe Kerk') op 23-jarige leeftijd te Den Haag 19 oktober 1794 met Alida van der Post.

Uit dit huwelijk:

1. Jacobus Jut (zie III.1.).
2. Willem Jutt, geboren Den Haag 15 augustus 1795, gedoopt aldaar 16 augustus 1795 (Ned.Herv., door Ds. Frieswijk, doopgetuige Agatha Speyk).
3. Aagje Jut, geboren Den Haag 9 januari 1800, gedoopt aldaar 12 februari 1800 (Ned.Herv., door Ds. Noordink, doopgetuige Elisabeth Koens).
4. Petronella Juth, geboren Den Haag 27 november 1802, gedoopt aldaar 28 november 1802 (Ned.Herv., doopgetuige Tauntje Mistel), overleden op 2-jarige leeftijd oorzaak roodvonk, Pro Deo begraven Den Haag 25 september 1805 'Noorderkerkhof'.
5. Cornelis Johannes Jut, metselaar, geboren Den Haag 10 mei 1807, gedoopt aldaar 10 mei 1807 (door Ds. Braakman [predikant te Maasland], doopgetuige Philippina Riggermey).

III.1 Jacobus JUT, opperman, geboren Den Haag 3 oktober 1776, gedoopt aldaar 4 oktober 1797 (Ned.Herv., door Ds. Noordink, doopgetuige Dijna Huijsen), overleden Den Haag 1 september 1866 op 89-jarige leeftijd.

Gehuwd op 45-jarige leeftijd te Den Haag 19 juni 1822 met Catharina Susanna Adriana de Wit, dienstbode, dochter van Jacobus Adriaansz de Wit en Johanna Broesal.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Geertruida Jut (zie IV.2.).

IV.2 Maria Geertruida JUT, geboren Den Haag 17 februari 1827.

Samenwonend (1) Den Haag 19 juli 1855 met NN. Gehuwd (2) op 28-jarige leeftijd te Den Haag 11 augustus 1855 met George Hendrik Haffner, 52 jaar oud, geboren Den Haag 17 september 1802, gedoopt aldaar 19 september 1802 (Luthers).

Uit de eerste relatie:

1. Hendrik Jacobus Jut (zie V.1.).

V.1 Hendrik Jacobus JUT, militair/kelner, geboren Den Haag 19 juli 1851, overleden Leeuwarden 12 juni 1878 op 26-jarige leeftijd.

Gehuwd op 21-jarige leeftijd te Den Haag 26 juni 1873 met Christina Goedvolk, 26 jaar oud, geboren Delft 14 maart 1847, overleden te? d.d.?, dochter van Jan Goedvolk, arbeider, en Neeltje de Graaf.

Uit dit huwelijk:

1. Angelica Libella? Cassandra? Christina Jut, geboren Vught 2 juli 1873.

Hieronder afgebeeld het echtpaar Jut - Goedvolk op twee litho's.
(verz. RKD Iconografisch Bureau te Den Haag).

